Kraków drugi wśród samorządów, z wysoką notą za dbałość o mieszkańców

2022-12-02

Kraków zajął drugie miejsce w XVIII Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej". W swojej kategorii, czyli wśród miast na prawach powiatu, miał aż 63 konkurentów, w tym Poznań i Gliwice, które znalazły się odpowiednio na pierwszym i trzecim miejscu. Najwyższą liczbę punktów Kraków otrzymał w obszarze dotyczącym dbałości o mieszkańców.

Ranking Samorządów „Rzeczpospolitej" ocenia dokonania miast i gmin pod kątem zrównoważonego rozwoju, czyli działań, które są wyrazem dbałości o lokalną społeczność i środowisko, przy zachowaniu stabilności finansów i wysokiej jakości zarządzania.

Autorzy zestawienia biorą pod uwagę wszystkie miasta i gminy w Polsce (z wyjątkiem Warszawy). Źródłem danych jest Główny Urząd Statystyczny oraz informacje podawane przez same samorządy w e-ankiecie. Kryteria rankingu ustala niezależna kapituła, pod przewodnictwem prof. Jerzego Buzka, w skład której wchodzą przedstawiciele organizacji samorządowych. Te kryteria to łącznie ponad 50 wskaźników w czterech głównych obszarach: finanse i rozwój (do 30 pkt), dbałość o mieszkańców (do 38 pkt), czyste środowisko (do 29 pkt) i obszar wspierający - jakość zarządzania (do 10 pkt).

Wśród miast na prawach powiatu (gdzie klasyfikowane są 64 jednostki) na drugim miejscu uplasował się Kraków. Miejsce lidera zajął Poznań, a trzecią lokatę przyznano Gliwicom.

W obszarze „Dbałość o mieszkańców" Kraków okazał się najlepszy z całej stawki, gromadząc aż 36,32 pkt, czyli niemal maksimum możliwych do zdobycia. To obszar, w którym oceniane są działania samorządów mające wpływ na jakość życia mieszkańców oraz budowę tzw. społeczeństwa obywatelskiego. Brane są tu pod uwagą zarówno twarde dane o wydatkach samorządu (m.in. na usługi w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreację, transportu publicznego), jak i mierzalne efekty tych wydatków (np. miejsca dla dzieci w żłobkach czy przedszkolach), ale też tzw. działania miękkie, których podjęcie nie wymagało dużych nakładów finansowych (np. budżet partycypacyjny, współpraca z organizacjami pozarządowymi).

W pozostałych obszarach Kraków także uzyskał wysokie noty, gromadząc w sumie 95,69 pkt. Za co miasto zostało docenione?

Kapituła wzięła pod uwagę przejrzystość w procesie uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w przypadku Krakowa nie tylko są dostępne w internecie, ale także szeroko konsultowane z mieszkańcami.

W Krakowie w 2021 r. z budżetu miasta na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym wydatkowano prawie 99 mln zł (to niemal 1,6 proc. wydatków bieżących zaplanowanych na ten rok). Zrealizowany w zeszłym roku krakowski budżet obywatelski miał wartość prawie 43 mln zł. Prężnie działają tu Młodzieżowa Krakowa oraz Rada Krakowskich Seniorów.

W 2021 r. udział autobusów zeroemisyjnych (elektrycznych i hybrydowych) w krakowskiej flocie autobusowej wynosił 22,4%, a na prośrodowiskową modernizację komunikacji miejskiej (zakup

pojazdów zeroemisyjnych, wydatki na rozbudowę/modernizację sieci transportu szynowego) miasto przeznaczyło ponad 262 mln zł (aż 4,21 proc. zeszłorocznych wydatków bieżących), z kolei wydatki na infrastrukturę rowerową (drogi rowerowe, systemy roweru miejskiego itp.) wyniosły prawie 8,5 mln zł.